

Levanger kommune

Verdal kommune

KOMMUNALT PLANSYSTEM

26. november 2008

Innhold:

1. INNLEDNING.....	3
2. STYRINGSSYSTEM	3
2.1 <i>PLANSTRUKTUR.....</i>	3
2.2 <i>PLANVERKTØY.....</i>	4
2.3 <i>KONTROLL- OG RAPPORTERINGSVERKTØY.....</i>	6
2.4 <i>STYRINGSSYSTEM - ÅRSHJUL.....</i>	7
2.6 <i>BEGREP SOM BRUKES.....</i>	9
2.7 <i>RULLERING.....</i>	9
2.9 <i>AVVIK FRA KOMMUNEPLANEN.....</i>	9
2.10 <i>NYE SATSINGSOMRÅDER.....</i>	9
3. EKSTERNE SAMARBEIDSPARTER	10

1. INNLEDNING

Revidert plan og bygningslov trår i kraft i løpet av 2009. I revidert lov, § 10-1, stilles det krav til kommunene om å ha en kommunal planstrategi.

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

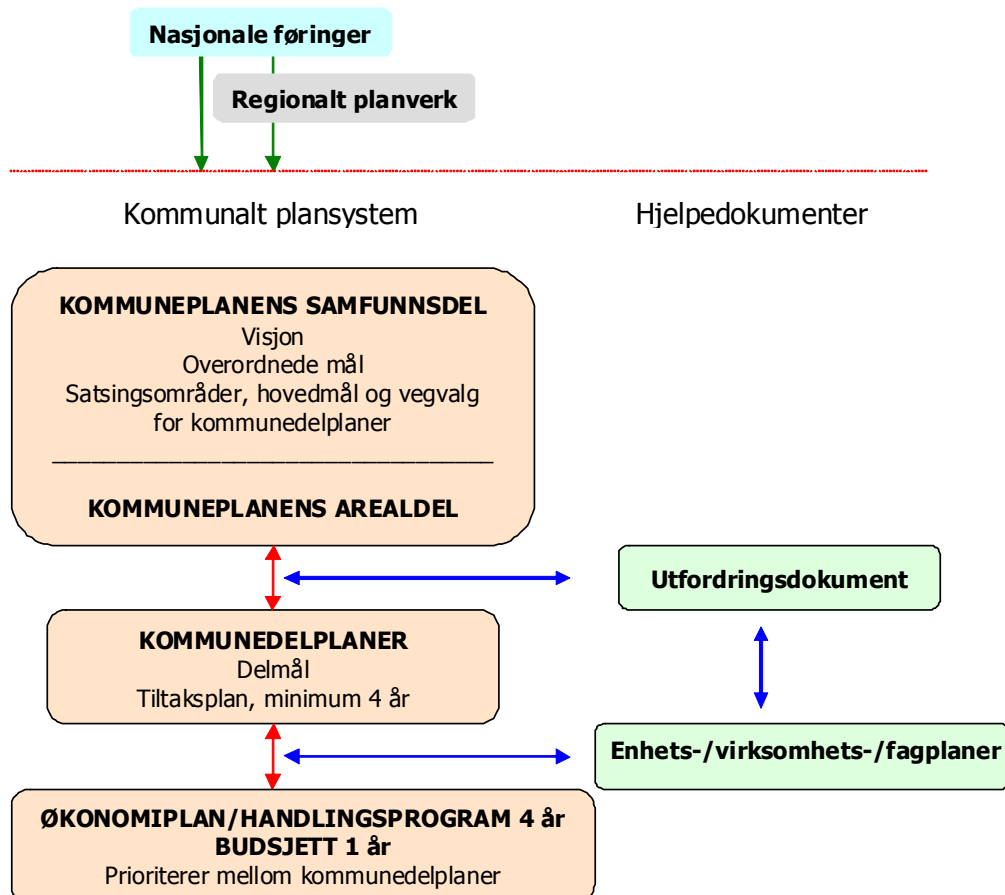
Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer.

Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

2. STYRINGSSYSTEM

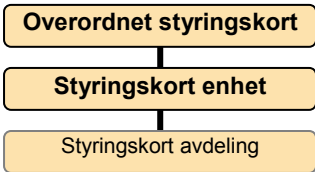
2.1 PLANSTRUKTUR

2.2 PLANVERKTØY

<p style="text-align: center;">Hovedansvarlig: Administrasjonssjef</p>	<p>KOMMUNEPLAN</p> <p>SAMFUNNSDEL Langsiktig tekstdel, 12 år</p> <p>AREALDEL Prioritering arealbruk. Plankart med bestemmelser og retningslinjer</p>	<p>Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.</p> <p>Kommuneplanens samfunnsdel er felles for Levanger og Verdal kommuner. Samfunnsdelen er en overordnet plan som med utgangspunkt i utfordringer og muligheter beskriver felles visjon, overordnede mål, satsingsområder, hovedmål og vegvalg for lokal samfunnsutvikling og for kommuneorganisasjonen. Planen skal ta hensyn til de forventede økonomiske rammene for planperioden, og skal bygge på de øvrige ressursmessige forutsetninger for gjennomføring. Revideres minimum en gang hvert 4. år, dvs. en gang pr. valgperiode.</p> <p>Kommuneplanens arealdel er en overordnet plan som viser hva arealene i kommunene kan benyttes til. Planen skal vise strategier for utvikling av arealer i tråd med prioriteringer i samfunnsdelen. Arealer til boligformål, næringsformål og offentlige formål, arealer til landbruk, natur og friluftsliv og båndlagte områder og områder som skal båndlegges, samt arealer til råstoffutvinning, må disponeres i samsvar med planen.</p> <p>Arealplanen omhandler plankart, planbestemmelser og retningslinjer til plankartet. Arealdelen har rettsvirkning i den forstand at den enkelte grunneier ikke kan ta i bruk og/eller bebygge eller dele sin eiendom på annen måte enn den som er fastsatt i planen.</p>
---	--	--

<p>Hovedansvarlig: Administrasjonssjef/ rådmenn</p>	<p>KOMMUNEDELPLANER</p> <p>Langsiktig plan for delplanområdene med en minimum 4-årig tiltaksdel</p>	<p>Kommunedelplanene dekker til sammen all kommunal aktivitet, og beskriver samhandlingen med omgivelsene. Kommunedelplanene beskriver med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, delmål og prioriterte drifts- og investerings tiltak for minimum de neste 4 år. Planene rulleres minimum en gang hvert 4. år, dvs. en gang pr. valgperiode. Tiltaksdelen vedtas årlig som en del av handlingsprogrammet i økonomiplanen.</p>	
<p>Hovedansvarlig: Administrasjonssjef</p>	<p>Delansvar: Enhets-, resultatenhets- og virksomhetsledere</p>	<p>UTFORDRINGS- DOKUMENT</p>	<p>Utfordringsdokumentet er et felles dokument for Levanger og Verdal kommuner, og dekker alle kommunedelplanområder. Dokumentet beskriver nasjonale føringer, demografisk utvikling, utviklingstrender, ulike mulige fremtidsbilder/utviklingsretninger og kommunedelplanområdenes utfordringer. Utfordringsdokumentet danner grunnlaget for de strategiske valg som er gjort i kommuneplanens samfunnsdel med tanke på satsingsområder, hovedmål og vegvalg. Dokumentet er også grunnlag for utarbeidelse og rulling av kommunedelplanene.</p>
<p>Hovedansvar: Rådmenn</p>	<p>Delansvar: Enhets-, resultatenhets- og virksomhetsledere</p>	<p>ØKONOMIPLAN OG HANDLINGSPROGRAM</p> <p>Kommuneplanens kortsiktige del, 4 år</p>	<p>Handlingsprogram for kommunens totale virksomhet de neste 4 årene. Det bygger på satsingsområder, hovedmål og veivalg i kommuneplanen, og utarbeides med utgangspunkt i kommunedelplanenes tiltaksdel. Handlingsprogrammet prioriterer tiltak fra kommunedelplanene, som vedtas samtidig med økonomiplan og handlingsprogram. Økonomiplanen viser sannsynlige inntekter og forventede utgifter ut fra eksisterende og ny drift, samt fordeling av ressursene i samsvar med prioriteringer i handlingsprogrammet.</p>
		<p>BUDSJETT 1 år</p> <p><i>Første året i økonomiplanen</i></p>	<p>En bindende og realistisk plan for kommunens drifts- og investeringsmidler og anvendelsen av disse i økonomiplanens første år. Omfatter hele kommunens virksomhet og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.</p>

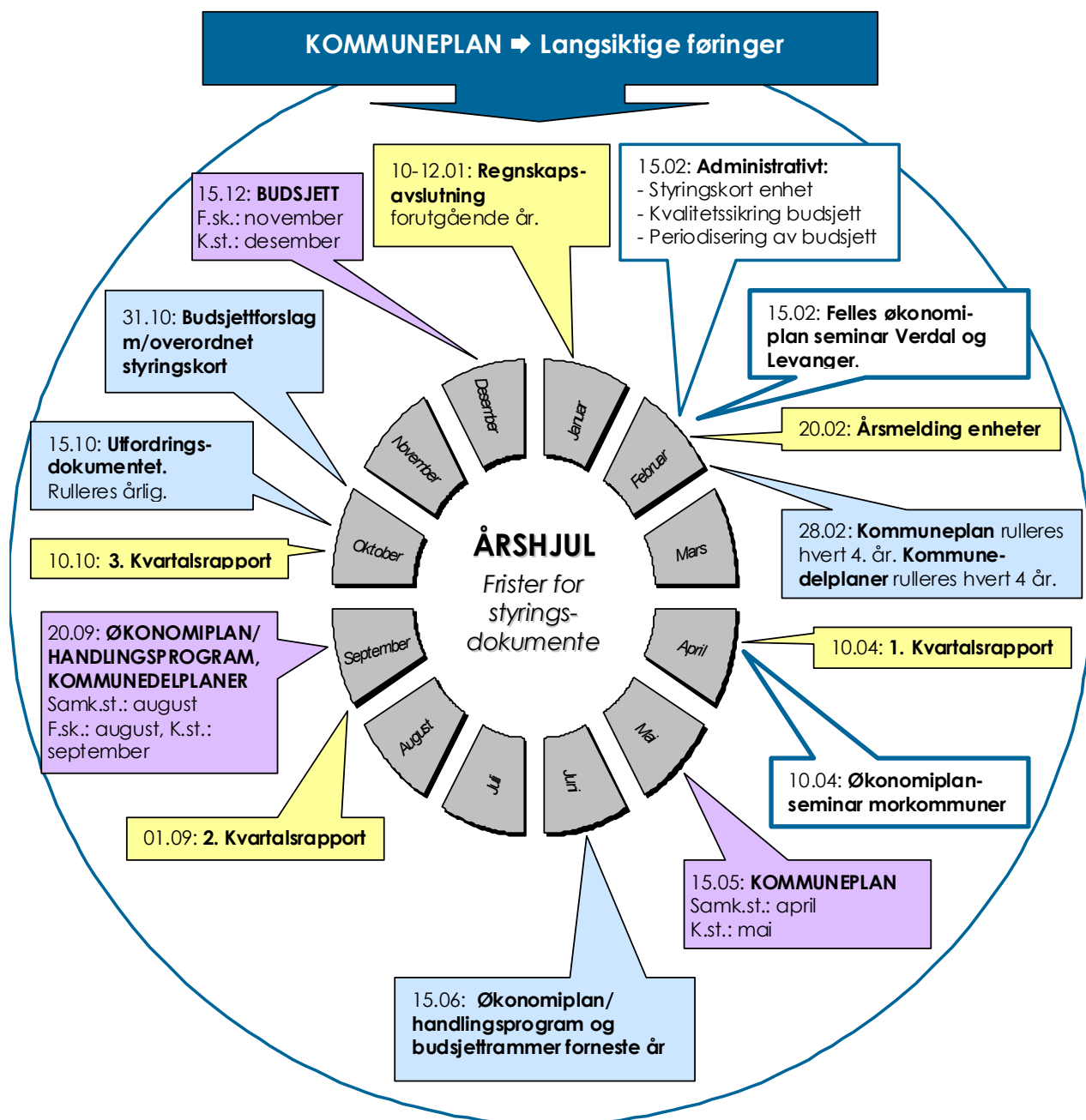
Hovedansvar: Rådmenn	Delansvar: Enhets-, resultatenhets- og virksomhetsledere	STYRINGSKORT 1 år	 <pre> graph TD A[Overordnet styringskort] --- B[Styringskort enhet] B --- C[Styringskort avdeling] </pre>	<p>1-årig overordnet styringskort følger budsjettet og skal behandles politisk. 1-årig styringskort for enhetene behandles administrativt. Styringskortet for skolene kan følge skoleåret. Formål: Å omgjøre kommunens strategi til operative tiltak. Styringskortet viser det viktigste i handlingsprogrammet for det enkelte budsjettåret, og følges opp og rapporteres gjennom året. Styringskortet er inndelt i fire perspektiv; Samfunn, Tjenester, Organisasjon og Økonomi.</p>
		LEDERAVTALER 1 år	<p>Utgangspunkt: Kommuneplan, kommunedelplaner, økonomiplan/handlingsprogram og styringskort.</p> <p>Fokus: Felles resultatmål for organisasjonen og resultatmål for det enkelte kommunedelplanområde. Skal angi hvilken støtte rådmannen skal gi for at målene skal nås. Skal bidra til et godt samarbeid mellom beslutningsnivåene i kommunen.</p>	

2.3 KONTROLL- OG RAPPORTERINGSVERKTØY

Ansvar: Rådmenn	Delansvar: Enhets-, resultatenhets- og virksomhetsledere	ÅRSMELDING inkl. rapporter på styringskort	<p>Alle enheter og virksomheter rapporterer økonomisk og driftsmessig status siste år. Hovedinnhold i årsmeldingen er hovedtall fra regnskapet, resultatvurdering, avviksbeskrivelse og endringssignaler.</p>
		KVARTALS-RAPPORTER inkl. rapporter på styringskort.	<p>Alle enheter og virksomheter rapporterer på økonomi, styringskort og driftsmessig status hvert kvartal.</p>
		MÅNEDS-RAPPORTER REGNSKAP	<p>Økonomienheten kjører månedlige regnskapsrapporter for enheter og virksomheter med et forbruk over budsjett.</p>

2.4 STYRINGSSYSTEM - ÅRSHJUL

Årshjulet viser hvilke styringsverktøy/dokumenter kommunene benytter seg av, hvilke prosesser disse innebærer gjennom året, administrative frister for forslag til de ulike styringsdokumentene og tidspunkt for politisk behandling.

2.5 KOMMUNEDELPLANER

KOMMUNEDELPLAN OPPVEKST

En plan for hver kommune som omhandler og samordner alle oppvekstfaglige forhold og forhold som angår barn i aldersgruppen 0-18 (23) år.

Flg. enheter/virksomheter inngår:

Levanger kommune: Oppvekst og Barn og familie

Verdal kommune: Oppvekst og Ressurssenter oppvekst

KOMMUNEDELPLAN HELSE, VELFERD, PLEIE OG OMSORG

En plan for hver kommune som omhandler og samordner alle forhold som gjelder helse, velferd, pleie og omsorg.

Flg. enheter/virksomheter inngår:

Levanger kommune: Pleie- og omsorgs-distriktene, Innvandrertjenesten Helse/rehabilitering og Staupshaugen
Verdal kommune: Omsorg- og velferds-distriktene, Ressurssenter HOV og NAV-rus, sosial og flyktning

KOMMUNEDELPLAN NÆRING, LANDBRUK OG NATURFORVALTNING

Felles plan for Levanger og Verdal som dekker alle næringsrelaterte forhold.

Flg. enheter/virksomheter inngår:

Innherred samkommune: Landbruk/naturforvaltning

Levanger kommune: Næring

Verdal kommune: Næring

KOMMUNEDELPLAN KULTUR

En plan for hver kommune som omhandler og samordner alle kulturrelaterte forhold.

Flg. enheter/virksomheter inngår:

Levanger kommune: Kultur

Verdal kommune: Kultur

KOMMUNEDELPLAN ANLEGG, INFRASTRUKTUR, SAMFUNNSSIKKERHET OG MILJØ

En plan for hver kommune som omhandler og samordner alle forhold som gjelder tekniske tjenester, anlegg, brann og beredskap samt plan, byggsak, oppmåling og miljø.

Flg. enheter/virksomheter inngår:

Innherred samkommune: Plan/byggsak/oppmåling/miljø

Levanger kommune: Bygg og eiendom, Kommunaleteknikk og Drift-anlegg

Verdal kommune: Brann/beredskap og Teknisk drift

KOMMUNEDELPLAN STØTTEFUNKSJONER

Felles plan for Levanger og Verdal som omhandler og samordner alle støttefunksjoner.

Flg. enheter/virksomheter inngår:

Innherred samkommune:

Dokumentsenter, Servicekontor, IKT, Kemner, Organisasjon, Økonomi

Levanger kommune: Rådmannens stab

Verdal kommune: Rådmannens stab

2.6 BEGREP SOM BRUKES

Kommuneplanen:

Visjon: Felles framtidsbilde for begge kommuner.

Hovedmål: Målbeskrivelser for 12 år for det enkelte satsingsområdet.

Veivalg: Strategi, en arbeidsform som brukes over tid for å nå målet.

Kommunedelplaner:

Delmål: Målbeskrivelser for 12 år, hovedmålene er retningsgivende.

Tiltak: Drifts- eller investeringstiltak, med kostnadsbeskrivelse når tiltaket har en kostnad. En engangshendelse.

Økonomiplan og handlingsprogram:

Prioritering: Valg av hvilke tiltak kommunene vil gjennomføre/bruke ressurser på.

Budsjett:

Prioritering: Som i økonomiplan og handlingsprogram.

Styringskort:

Perspektiv: Samfunn, Tjenester, Organisasjon, Økonomi.

Resultatmål: Det resultat som skal oppnås i løpet av det neste året. Skal samsvare med overordnede mål, hovedmål og delmål.

2.7 RULLERING

Revisjon av kommuneplanens samfunns- og arealdel samt rullering av kommunedelplaner, reguleres av plan- og bygningsloven.

Revidert plan- og bygningslov trår i kraft i løpet av 2009. Denne vil i tillegg til det ovennevnte stille krav om en kommunal planstrategi.

Krav til økonomiplan og årsbudsjett er hjemlet i kommuneloven av 25.09.1992.

Overordnet styringskort behandles politisk sammen med budsjettet. Enheters og virksomheters styringskort og lederavtaler er administrative verktøy, som kun skal godkjennes av rådmannen.

2.9 AVVIK FRA KOMMUNEPLANEN

Rådmannen skal i årsmeldingen vurdere om det i løpet av året er gjort avvik fra kommuneplanen som er så vesentlige at det må gjennomføres en ekstraordinær rullering av planen. I tilfelle må en ekstraordinær rulleringsprosess i verksettes.

2.10 NYE SATSINGSOMRÅDER

Nye satsingsområder må innarbeides i kommuneplanen. Dette skjer fortrinnsvis ved ordinær rullering. Om det av ulike årsaker haster å innarbeide et nytt satsingsområde, må dette skje ved en ekstraordinær rullering.

3. EKSTERNE SAMARBEIDSPARTER

3.1 EKSTERNE SAMARBEIDSPARTER

Lokale omgivelser

Innbyggerne er naturlige deltakere i utforming og videreutvikling av kommunale tjenester og tilbud. Involvering skjer i tilknytning til kommunale planprosesser, i ulike innbyggerforum og gjennom innbyggerundersøkelser.

Offentlige aktører og private bedrifter er viktige samarbeidspartnere for kommunene i arbeidet med å legge tilrette for utviklingen som kommuneplanen beskriver. Jevnlig kontakt med "nøkkelaktører" er nødvendig. Kontakt ivaretas gjennom planprosesser og i møter.

Regionalt nivå

Kommuneplanens satsingsområder danner grunnlag for kommunenes deltakelse i planprosesser, på regionalt nivå.